

N:o 4/1936.

STORA UTSKOTTETS betänkande N:o 4/1936 i
anledning av landstingsmannen Paulsons motion
(N:o 4/1936) med förslag till antagande av lag
om utövande av lösningsrätt vid försäljning av
fastighet i landskapet Åland.

Landstinget, som i ärendet fått emottaga lagutskottets betänkande
N:o 7/1936, har däröver inbegärt stora utskottets utlåtande.

Vid ärendets behandling i stora utskottet har utskottets majoritet
under full anslutning till de motiv lagutskottet för motionens antagande
anfört, beslutit omfatta lagutskottets betänkande och jämväl godkänt
sistnämnda utskotts förslag till ändrad ordalydelse av § 1 och mom 1
§ 2 i den till behandling föreliggande motionen.

En minoritet inom stora utskottet har dock ansett motionens godkän-
nande kunna uppfattas såsom en reträtt från den ståndpunkt Ålands lands-
ting tidigare intagit ifråga om rättsinnehörden av 5 § i garantilagen
samt fördenskull och då den föreslagna lagens antagande likväl ej i
detta nu vore särskilt brådskande velat avböja motionsförslaget.

Stora utskottet, som i likhet med lagutskottet förutsätter, att 5 §
i garantilagen vid lagtillämpningen skall givas den innebörd Ålands
landsting avsett och vid flere olika tillfällen hävdat, får värdsammast
föreslå

att landstinget måtte för sin del antaga
samt såsom motion till Riksdagen avlåta nedan-
stående förslag till

L a g

om utövande av lösningsrätt vid försäljning av fastig-
het i landskapet Åland.

I enlighet med Riksdagens beslut, tillkommet i den
ordning 67 § i riksdagsordningen föreskriver, stadgas
härmed som följer:

§ 1.

Har fastighet, belägen inom landskapet Åland, försålts till någon,
som icke har laga bo och hemvist inom landskapet, och vilja flera med
stöd av § 5 i lagen angående särskilda stadganden rörande landskapet
Ålands befolkning lösa fastigheten, tillkommer landskapet, kommun, in-

om vilken fastigheten är belägen, och enskild, som här har laga bo och hemvist, företrädesrätt till lösning i nu nämnd ordning. Mellan två eller flere enskilda avgör lotten. Landskapets rätt utövas av landskapsnämnden.

§ 2.

Den, som önskar lösa fastighet, varom i 1 § är fråga, anmäla därom hos landshövdingen inom trettio dagar efter det i 15 § av lagen den 28 februari 1930 om lagfart och tiden för klander av fastighetsfång förutsatt tillkännagivande om lagfarten i vederbörande kommuns anslagstavla anslagits. Landshövdingen åligger att, efter att hava hört köparen, förordna, huruvida fastigheten är lösen underkastad.

Har beträffande fastighet bestämts, att den är lösen underkastad, bestämme landshövdingen enligt 1 § vem lösningsrätten skall tillkomma. Då lottning i dylikt fall blir nödig, verkställs den av landshövdingen i lantrådets närvaro.

§ 3.

Ernås icke överenskommelse om lösens belopp, överlämna den till lösning berättigade eller fastighetens ägare frågan till underrätts avgörande. Motparten skall genom stämning beredas tillfälle att bli hörd i saken.

Kostnaderna för sakens behandling vid domstol skola bestridas av den, som vill lösa, därest ej domstolen finner, att ägaren skäligen bort åtnöjas med den erbjudna lösen och att han förty bör vidkännas kostnaderna eller någon del av dem.

§ 4.

Då landsfastighet löses, skall den avträdas den 14 mars, som inträffar närmast efter tre månader från det lösens belopp bestämts. Stadsfastighet skall avträdas den fardag, som inträffar närmast efter två månader från det lösens belopp bestämts. Överenskomma sakägarena om annan överlåtelsedag, lände det till efterrättelse. Lösen skall vid förlust av lösningsrätten erläggas senast den dag avträdandet bör äga rum.

Där ej annorlunda överenskommit, tillkommer den som avträder fastigheten, ersättning av säljaren för vad han utöver lösens belopp kan hava erlagt för fastigheten.

§ 5.

Vad i allmän lag är stadgat angående rätt att lösa försåld fastighet äge icke tillämpning ifråga om fastighet, vilken jämlikt 5 § i lagen angående särskilda stadganden rörande landskapet Ålands befolkning löses.

§ 6.

Ändring i domstols och landshövdingens beslut sökes i vanlig ordning.

§ 7.

Denna lag må icke ändras, förklaras eller upphävas, ej heller avvikelse från den göras annorledes än med Ålands landstings bifall och i den ordning, som om grundlag är stadgat.

Mariehamn den 27 februari 1936.

På stora utskottets vägnar:

Karl Aug. Helin.

R. E. Raunio

Närvarande i utskottet ordföranden Helin samt medlemmarna Bengtz, Bertell, Blomroos, Forsberg, Holmström, Lundberg, Jonatan Sjöblom och Wilén.